

UN POBLE INCENDIARI O INCENDIAT? RESSÓ n° 349, 2008

Sense ànims d'aprofundir per manca de temps, crec que Santa Coloma es pot considerar un poble molt relacionat amb el foc. En la nit del temps es perd el costum de cremar un pi la vigília de Sant Salvador, el mes de març. Els colomencs anaven a bosc, tallaven un pi, se l'emportaven a casa i la vigília del sant, el cremaven. Devia ser espectacular en aquella foscor, en un poble sense llum, veure cremar tres o quatre-cents pins. Quin cel no es devia veure! Amb els anys, el poble cresqué i els propietaris es queixaren que tants pins tallats els causava un perjudici i a mitjans del segle XIX es prohibí la crema. Només es repetí, folklòricament, l'any 1950, en la celebració del Mil·lenari de Santa Coloma, quan a la plaça, de nit, apagaren els llums, encengueren uns quans pins i es ballaren sardanes. Magnífic.

Però no tot són alegries en el foc colomenc. L'any 1640 les tropes de Felip IV incendiaren el poble i l'arrasaren, de forma que no podem lluir muralles ni torres ni carrers medievals. Tot es féu de nou al llarg del segle XVIII. El que respectaren les tropes filipistes, la casa Farners, la cremaren els carlins l'any 1874 (el meu rebesavi en féu un dibuix que el pintor Ribó convertí en quadre, perdut en la Guerra Civil, però que he reproduït en algun que altre llibre). Malgrat els intents de la senyora de Farners d'urbanitzar la zona aprofitant el solar, el poble s'hi oposà i es comprà el solar per fer-hi la gran plaça Farners que ara tenim. Un foc aquest doncs, a la llarga, positiu.

No s'acaba aquí el nostre esperit incendiari. L'estiu de 1936, uns quants colomencs exaltats, cremaren les talles i retaule de l'església parroquial. Gràcies a les fotos que conserva Mª Dolors Amiel, i que també m'ha deixat alguna vegada per reproduir, sabem com era d'interessant l'antic retaule barroc de la nostra església.

Més recentment, el foc ha estat també qui ha marcat molts moments del ja passat, però proper, segle XX. L'incendi de la gasolinera de la plaça de Sant Sebastià, el febrer de 1949, atemorí la població. Quan s'apagà, amb l'heroi Catxa, entre altres, tirant-hi sacs de sorra, Sant Sebastià fou portat en processó a l'església parroquial.

El divendres 1 d'agost de 1961 s'incendià la fàbrica de mitjons de Joan Riera i Gubau el "Coco", situada davant del Cercle (cantonada carrer Clavé-carrer sant Joan). La fàbrica donava feina a uns cent treballadors i les pèrdues es calcularen en cinc milions de pessetes

I devia ser el 1962 o 1963 quan s'incendià la corxera Bertran (on ara hi ha el Maxi-Dia); recordo que els del meu carrer Camprodon, (n'hi ha molts del poble que es pensen que tot és carrer Sant Sebastià) els nens se'ns feia marxar cap a la plaça, ben allunyada del perill que el foc fes explotar la recent gasolinera d'en Llavari i anéssim tots al cel.

Per les festes de Nadal de 1973 , se'ns cremà el Círcol, el buc insígnia del lleure i oci colomenc. Les fotos d'en Joan Amat i un escrit a Los Sitios d'en Bouso Mares mostraren amb quina força el foc s'apoderà d'un local construït setanta ans abans. Tanmateix, la seva crema significà l'últim acte d'il·lusió col·lectiva per aixecar un nou complex que mai es pogué pagar. Més tard, el novembre de 1982, la discoteca Keops, un altre referent de la modernitat colomenca, també s'incendià. El més rar és que no s'incendiés abans amb la quantitat de cigarretes que ens hi fumàvem entre tots. I no en teníem prou dels incendis que el 1986 es creà Infern Selvatà, un grup que es divertia amb el foc, els petards i tot el relacionat amb la fressa i la flama. Recentment, el gran incendi del 1994 amenaçà fins i tot el parc de Sant Salvador. I el novembre de 2005, l'Auditori. I això sense oblidar que el foc ha estat també motiu de forta discussió (afortunadament passada) quan es va prohibí encendre'n a Farners, estant obligats tots a usar les barbacoes. O sigui, que malgrat estar dins la zona promocionada com La Comarca de l'Aigua, amb moltes fonts, dues rieres, un utòpic pantà a Les Fosses, un Balneari i un Magma, sembla que el foc és una constant en la nostra història.